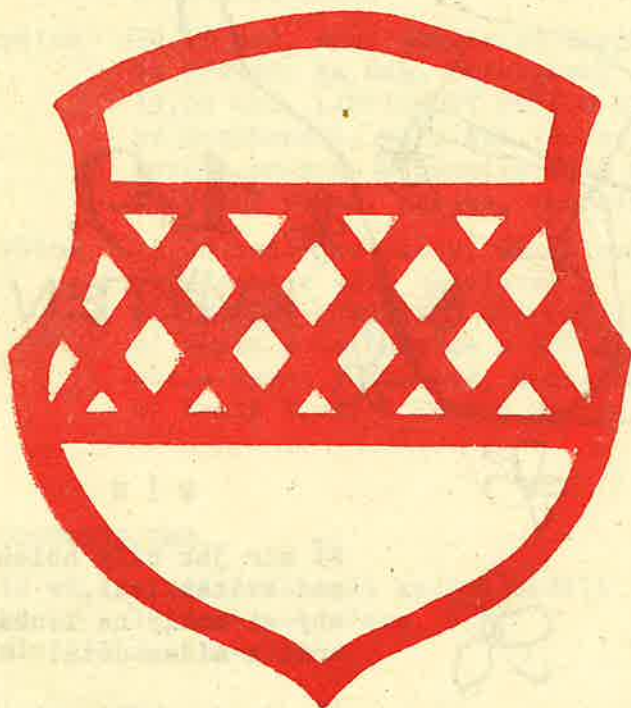

KOJETÝNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

KVĚTEN 1973

M Í R

Ať mír jak bílý holoubek
nad světem letí,
aby si mohly na leukách
hrát s míčem děti.

Ať mír jak bílý holoubek
světem se nese,
aby si mohly děti dál
jahody trhat v lese.

PROGRAM

hlavních akcí májových oslav 1973 v Kojetíně.

1. května 6,00 hod. tradiční BUDÍČEK městem
/sraz v ulici Padlých hrdinů/
8,45 hod. sraz účastníků manifestace
na nám. Osvobození, řazení průvodu
9,00 hod. PRŮVOD na Gottwaldovo nám.
9,30 hod. PRVOMÁJOVÁ MANIFESTACE
10,45 hod. KULTURNÍ PROGRAM - účinku-
jínárodopisné soubory Hanácké besedy
a Hanácká hudba
7. května 19,00 hod. sraz účastníků lampionevé-
ho průvodu na nám. Osvobození
19,15 hod. LAMPIONOVÝ PRŮVOD k pomní-
ku Osvobození, položení věnce, pokračování
průvodu k pomníku Rudé armády,
položení věnce, projev, ohňostroj
8. května 13,30 hod. pro školy, 19,30 hod. pro
veřejnost v sále sokolovny
SLAVNOSTNÍ KONCERT - účinkují Hudeb-
ní škola z Leinafelde v NDR a Lidová
škola umění v Přerově, orchestry řídí
Ewald Haase a Robert Gregor

UPOZORŇUJEME,

že od 1. května je opět každou neděli
od 10 - 12 hodin otevřeno
místní m u z e u m .

OČEM JEDNALA RADA MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU V KOJETINĚ

- Provedla komplexní zhodnocení služeb ve městě. S radostí vzala na vědomí, že v měsíci květnu bude otevřena nová prodejna POTRAVIN v Nové ulici a ve II. pololetí tohoto roku prodejna JEDNOTY na náměstí Gottwaldevě.
- projednala přípravy na oslavu 1. máje a oslavy 28. výročí osvobození města a republiky Sovětskou armádou,
- projednala činnost místního Požárního sboru, který měl od počátku roku 4 výjezdy k požárům a uložila převést preventivní protipožární prohlídky v rodinných domcích a v zemědělských usedlostech. Celému Sboru, ve kterém je organizováno 84 členů, z toho 10 žen, vyslovila uznání za dobrou práci,
- projednala úsek sociálního zabezpečení, na který jsou z rozpočtu města vynakládány značné finanční částky. V roce 1972 byl např. na společné stravování třiceti osmi důchodcům poskytnut příspěvek ve výši 40.600,- Kčs, na úhradu pečovatelské služby vynaložena částka 20.100,- Kčs, na pohřebné 104.000,- atd. V současné době žije v Kojetině 1220 důchodců,
- projednala úsek zdravotnické činnosti, práci polikliniky a obou odboček České červené kříže v Kojetině. Vyslovila poděkování pracovníkům polikliniky za poskytování vzorných zdravotnických služeb občanům města a členům ČČK za jejich obětavou práci pro zdraví svých spoluobčanů,
- projednala činnost Svazu socialistické mládeže, Pionýrské organizace a nově utvořeného Demu pionýrů a mládeže.

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA

V měsíci dubnu 1973
se dožili

pan František J e r g l	93 let
paní Františka D r b a l o v á	87 let
pan Jan P i n k a	87 let
pan Josef L e d i n a	84 let
paní Olga N o v á k o v á	83 let
pan Alois K r a j č a	83 let
pan František K a v e č k a	80 let
paní Anděla V e s e l á	80 let
paní Anna Z d r á h a l o v á	80 let
paní Marie K o t k o v á	80 let
pan František S l a v í č e k	80 let
paní Marie Z u k a l o v á	80 let

50 let trvání manželství oslavili manželé
Karel a Marie M a t y á š o v i

25 let trvání manželství oslavili manželé
Oldřiška a Milan Z a p l e t a l o v i

Věra a Jan T r e f i l o v i .

B l a h o p ř e j e m e !

"ZÁZRAČNÁ SLUNEČNICE" BOHUMÍRA ŠTEGERA

V minulých dnech se objevila na knihkupeckých pultech kniha poněkud neobvyklého formátu s názvem "Zázračná slunečnice". Autor Bohumír Š t e g e r v podtitulu doplňuje: Moravské pohádky a pověsti.

Bohumír Šteger touto knihou navazuje na dvě své publikace: Hanácké pohádky a pověsti a Pověsti o hradech a zámcích z roku 1957. Také v této publikaci využívá své zkušenosti dloholetého vlastivědného pracovníka a pramenného archivního materiálu.

Kojetínský rodák Bohumír Šteger získal již od svého otce ředitele škol Karla Štegera, nejen lásku k historii svého rodného města a jeho okolí, ale také bohaté vědomosti a znalosti této historie. Tyto znalosti si pak doplnil a neustále doplňuje studiem archivních pramenů. Stejně tak si oblíbil lidové vyprávění - pověsti a pohádky, ten nejvzácnější národní poklad.

A jeho kniha "Zázračná slunečnice"? To je kus historie rodného kraje podaný půvabnou formou převyprávěných pověstí, to je kus života jeho obyvatel. Někdy úsměvného, jindy zase krušného, tak jaký už život je. Mnohé z pověstí se týkají přímo Kojetína /Havel Drastil z Kojetína, Poslední poprava v Kojetíně, Tvarohová nevěsta a jiné/. Z podání je vidět, jak Bohumír Šteger zná důvěrně své rodné město, život jeho obyvatel.

Děkujeme Bohumíru Štegerovi za jeho "Zázračnou slunečnici" a přejeme mu do dalších let mnohe tvůrčích sil. Na další publikaci se už teď těšíme. Tož hodně zdaru!

Z DĚJIN KOJETÍNA

2. května 1545,

v sobotu po sv. Filipu a Jakubu, jak se píše v listě pana Jana z Pernštejna, dovoluje tehdejší držitel Kojetína velký příznivec cechovního zřízení krejčovskému cechu užívat vlastní pečeti a na pečeti jako erbu krejčovského neže a v těch nožích v hřebíku mříž. Doplnil tak cechovní artikuly, o nichž jsme již mluvili v září a dovolil listiny cechovní pečeti zeleným voskem.

12. května 1489

udělil král Vladislav Jagelonský panu Ctiborovi z Cimburka a z Tovačova výsadu, že manství Popovic - jak se tehdy na rozhraní 15. a 16. století psaly Popůvky patřící ke Kojetínu - nemůže být nikým a nikdy vyplacen než jen pražským arcibiskupem. Podle této výsady neměl z popovické manství vůči nikomu s výjimkou pražského arcibiskupa žádné povinnosti a manské služby a mohl sám i jeho dědicové toto manství svobodně a bez překážky darovat, prodat nebo zastavit komukoliv. Arcibiskupský zástavní statek Kojetínský přešel na rod Cimburků po smrti zástavního držitele Jana Heralta z Kunštátu a Plumlova, o němž jsme mluvili podrobně v březnu. Vyplacení Kojetína stále Cimburky 8.000 zlatých, za Popůvky zaplatili věřitelům pana Heralta 1.000 zlatých.

17. května 1520

byl povolánými rozhodčími po vyslechnutí svědků rozhodnut spor pana Jana z Pernštejna, který se

psal na Tovačově a Helfštýně, s opatem kláštera hradišského u Olomouce. Předmětem sporu byly louky zvané Teruty, které ležely na břehu Hané pod kroměřížskou cestou. Opat dokazoval, že se klášteru stala škoda a křivda tím, že dovolil uvělat na pozemku patřícím u Bezměrova klášteru příkop. Rozhodčí však naznali, že ona část Terut, kterou Kojetínští kopali a kterou od pradávna užívali, patří ke Kojetínu a ostatní část k Bezměrovu. Bylo tedy rozhodnuto, že kojetínský kousek sporných luk má zůstat tak, aby do něho nemohl přecházet bezměrovský dobytek, že však Kojetínští budou povinni příkop sami opravovat a udržovat. Kolem těchto luk došlo v roce 1532 znovu ke sporu, ještě o něm uslyšíme.

JAZYKOVÝ KOUTEK

Podíváme-li se do kalendáře, zjistíme, že v měsíci květnu se slaví nejvíce státních svátků. Naším cílem je objasnit si správný pravopis těchto slov.

Již 1. května má dvojí označení: První máj, Svátek práce. 5. května se vzpomíná: Pražské povstání, Květnová revoluce z roku 1945, 9. května, kdy byla ukončena druhá světová válka na našem území, se slaví: Státní svátek ČSSR.

Je třeba uvést jména, která mají vztah ke květnovým událostem: druhá světová válka, Sovětská armáda, Rudá armáda, rudá armáda, Berlín, Praha, osvobození ...

V případech, kdy se píše velké písmeno, se musí odlišit toto pojmenování proto, že jde o významné události, které vešly do dějin. Jsou to vlastní jména - a píšou se vždy velkým písmenem. V názvu utvořeném z několika jmen obecných se píše velké počáteční písmeno jen u prvního slova: Sovětský svaz, Svaz protifašistických bojovníků, Svaz československo-sovětského přátelství .....

"... pramen poučení
a vzdělávání ..."

SEDMDESÁT LET OD OTEVŘENÍ KNIHOVNY V KOJETÍNĚ

Před sedmdesáti lety, v neděli 10. května 1903, byla v Kojetíně otevřena pro všechny občany, veřejná knihovna. Byla to v pořadí již třetí knihovna, která sice byla založena na bázi spolkové, její knihy však byly přístupny pro všechny občany. Od tohoto dne kojetínská knihovna trvale půjčovala kojetínskému občanstvu hodnotnou literaturu pro poučení, vzdělání i zábavu.

Dříve, než pohlédneme na tuto sedmdesátiletou cestu, musíme se vrátit až do let 1848-1849, kdy kojetínská odbočka Slovanské lípy se usnáší zřídit ve městě knihovnu. V roce 1860 patřil Kojetín k těm několika málo městům na Moravě, ve kterých byla péčí národně uvědomělých představitelů města zřízena knihovna. Osudy této knihovny však neznáme.

Z příspěvků městského zastupitelstva, Občanské záložny a spolků, vznikla KNIHOVNA ČTENÁŘSKÉHO SPOLKU, která byla otevřena v lednu 1871. Knihovna však pracovala na spolkové bázi a půjčovala těm, kteří pracovali v některém odboru Občanské besedy.

Proto roku 1891 vytýčil si Místní odbor Národní jednoty úkol, zřídit ve městě knihovnu /veřejnou/, která by byla přístupná všem občanům. Výzva, kterou odbor Národní jednoty zaslal všem spolkům a institucím ve městě, však nenalezla dostatečnou odezvu. Proto odbor Národní jednoty zřizuje tuto veřejnou knihovnu v rámci své činnosti.

Okresní hejtmanství v Přerově vzalo 3. ledna 1902 zřízení veřejné knihovny v Kojetíně na vědo-

mi. A tak po jedenácti letech se myšlenka zřízení veřejné knihovny dostala ke stadiu uskutečnění. Byl ustaven výbor, jehož úkolem bylo zřízení veřejné knihovny realizovat. Knihovní fond vznikl především z darů a ke dni otevření měla knihovna 411 svazků. Knihovna byla umístěna v místnostech nemocenské pokladny /Židovská, dnešní Husova ul./. V den otevření přišlo do knihovny 30 čtenářů. Půjčovalo se od 10-12 hodin dopoledne.

Z tohoto krátkého ohlédnutí vidíme, že knihovnictví má v Kojetíně více než staletou tradici. Jeho počátky sahají do revolučních let 1848-49. Je potěšitelné, že budovatelům kojetínských knihoven šlo vždy o knihovnu veřejnou, přístupnou všem obyvatelům města.

A jaká byla sedmdesátiletá cesta veřejné knihovny v Kojetíně /od r. 1922 městské knihovny/? Knihovní řád z roku 1906 stanoví, že "knihovna je pramenem poučení a vzdělání. Nákup knih je třeba provádět se zřetelem k tomuto účelu knihovny". Knihy však byly získávány jak nákupem /z příspěvků a peněžitých darů/ tak darem knih od různých osob. Přestože mezi čtenáři byla velká poptávka po naučné literatuře, mohla tato se zakoupit jen v minimálním počtu, vzhledem k vysokým cenám. V prvním období své činnosti se knihovna několikrát stěhovala, až v roce 1908 trvale zakotvila v obecním domě čp. 64 v Židovské ulici /dnešní Husově ul./, tam, kde v r. 1903 byla otevřena. V r. 1910 byla kojetínská knihovna vyhodnocena jako jedna z nejlepších na severní Moravě a to jak svým vybavením, tak také kvalitou knižního fondu. V průběhu první světové války 1914-1918 byla činnost knihovny zastavena. Pro veřejnost byla otevřena až v r. 1918, v prostorách značně stísněných. Na základě ustanovení zákona o veřejných knihovnách obecních z r. 1919, došlo také v Kojetíně k předání knihovny Národní

jednoty do správy městského zastupitelstva. Knihovna byla řízena knihovní radou /odborné řízení prováděl i nadále knihovník/. Důležitým úkolem /v prvním období po převzetí knihovny/ bylo zajištění jejího lepšího umístění a zařízení veřejné čítárny.

Růst knižního fondu stagnuje, pro nedostatek finančních prostředků. Přesto však jsou do knihovny zakoupena díla se sociálním obsahem /na návrh knihovní rady/ a literatura pro mládež.

Období fašistické okupace znamenalo ochuzení knižního fondu o hodnotu a pokrokovou literaturu a v rámci germanizačních snah a cílů, snahu o zřízení oddělení německé četby. Toto oddělení však nenalezlo mezi čtenáři nikdy velkého ohlasu.

Po osvobození v r. 1945 nastává budování válkou zničeného knižního fondu. Byla vyřazena literatura s fašistickou tendencí, vráceny knihy vyřazené za okupace /jen část/ a knižní fond postupně doplňován novými nákupy. Především bylo budováno oddělení literatury pro mládež a oddělení literatury naučné.

Pe zřízení okresu Kojetín, přebírá knihovna postupně funkci okresní knihovny. Změny nastávají také v náplni činnosti knihovníka. Mimo metodické činnosti pro místní knihovny /okres Kojetín měl 35 obcí a každá měla samostatnou knihovnu/ provádí knihovna také činnost kulturně-výchovnou: besedy o beletrii, besedy o naučné literatuře, besedy o literatuře pro mládež. V r. 1961 je zřízeno samostatné oddělení dětské literatury.

Knihovna byla opět několikrát přestěhována až v r. 1962 byla umístěna díky pochopení městského národního výboru, do vyhovujících prostor Kulturního domu na Gottwaldově náměstí. Od 1. ledna 1964 byla Městské knihovně v Kojetíně svěřena funkce střediskové knihovny pro obvod 15 obcí.

Střediskový systém předpokládá nejen metodickou pomoc místním knihovnám, ale také jednotné zpracování knižního fondu, centrální nákup a pod. Knihovna se zapojila do soutěže "Budujeme vzornou lidovou knihovnu". Prohlubuje se práce se čtenářem: pořádají se besedy o knize, besedy se spisovateli, besedy s dětskými čtenáři, výstavy knih. V rámci meziknihovní výpůjční služby opatřuje knihovna vhodnou studijní literaturu pro studující. Velká péče je věnována zlepšování prostředí knihovny, hlavně v půjčovnách. V r. 1968 k "měsíci knihy" připravila knihovna úspěšnou výstavu prvotisků z 15. a 16. století, které byly zapůjčeny ze Státní vědecké knihovny v Olomouci /k 500. výročí knihtisku/.

Pro svoji úspěšnou činnost se knihovna stává zaškolovacím střediskem pro nové profesionální knihovnické pracovníky okresu. Rozvíjí se však také činnost místních knihoven kojetínského střediska. Mnohé z nich se se zdarem zúčastňují soutěže "budujeme vzornou lidovou knihovnu". V r. 1969 se samotná městská knihovna zúčastňuje soutěže o "štit a titul vzorná městská knihovna".

A přichází rok 1970. 3. června tohoto roku propůjčilo ministerstvo kultury České socialistické republiky kojetínské knihovně titul v z o r n á m ě š t s k á k n i h o v n a, za dosažené úspěchy v plnění kulturně výchovných úkolů, za mimořádnou iniciativu, uplatňování nových forem práce a aktivní podíl na rozvoji knihovnictví ČSR. Získání tohoto titulu jistě nebylo náhodné. Předcházela tomu léta tvrdé a poctivé práce, léta hledání jak zlepšit práci knihovny, jak ještě lépe využít literaturu, pro politický, odborný a kulturní růst občanů.

Kojetínská knihovna letos slaví 70. výročí svého otevření jako veřejná knihovna. Po celých

těchto sedmdesát let slouží knihovna čtenářům dobrou knihou. Avšak teprve naše socialistické zřízení umožnilo a hmotně zabezpečilo především svým zákonem o jednotné soustavě knihoven z 9. července 1959, aby se knihovny staly důležitým a účinným činitelem socialistické výchovy.

fř

ZVEME VÁS <<<<

- na ZDRAVOTNICKOU PŘEDNÁŠKU MUDr. S e d l á ř e, která se koná v pondělí dne 3. května 1973 v 19,- hod. v sále Kulturního domu.
- na BESEDU s autorem knihy Zázračná slunečnice Bohumírem Štégre, ve čtvrtek dne 10. května 1973 v 18,- hod. v klubovně Kulturního domu. Při besedě bude autor podepisovat své knihy.
- na národopisný večer HANÁ TANČÍ A ZPÍVÁ v úterý 15. května 1973 v 19,30 hod. v sokolovně. Na večeru účinkují dva dětské, dva dospělé soubory a sólisté národopisného souboru OB Hanácké besedy, vypravěč a zpěvák Hynek Dostál, smyčcová muzika a hanácká dechovka OB.
- na BESÍDKU Lidové školy umění, která se koná ve středu dne 16. května 1973 v 18,- hod. v sále Kulturního domu.
- na MISTROVSTVÍ ČSR V MOTOKÁRÁCH, které se koná v neděli dne 6. května 1973 - 10,00 hod. trénink, ve 14,00 hod. hlavní závod.

O P R A V A :

ZDRAVOTNICKÁ PŘEDNÁŠKA se koná
v e č t v r t e k 3. května 1973.

KINO JEANÁ

2. a 3.
středa
čtvrtek
HARRY MUNTER
Švédský barevný film o strastech
dospívání
Mládeži do 15 let nepřístupno
4. - 6.
pátek
sobota
neděle
ANGEL A SEDM KONÍ
Rumunský barevný dobrodružný film
Mládeži přístupno
9. a 10.
středa
čtvrtek
JEDEN DELIKT DO DŮCHODU
Sovětská barevná komedie
Mládeži přístupno
11. - 13.
pátek
sobota
neděle
NEVADA SMITH
Americký barevný širokoúhlý film
- napínavý western o zločinu a
odplatě
Mládeži do 18 let nepřístupno
16. a 17.
středa
čtvrtek
CESTY MUŽŮ
Český dobrodružný film vypráví o
napínavém boji proti teroristické
bandě
Mládeži přístupno
18. - 20.
pátek
sobota
neděle
SLUNEČNICE
Italský film se Sophií Lorenovou,
Ludmilou Saveljevovou a Marcelem
Mastroiinnim
Mládeži přístupno

23. a 24.
středa
čtvrtek
MODRÉ PONDĚLÍ
Polská filmová veselohra
Mládeži přístupno
25. - 27.
pátek
sobota
neděle
CID
Americký barevný širokoúhlý historic-
ký velkoformát s Charitonem Hestonem a
Sophií Lorenovou v hlavních rolích
Mládeži přístupno
30. a 31.
středa
čtvrtek
ŠEST MEDVĚDŮ S CIBULKOU
Česká barevná veselohra v hlavní ro-
li s Lubomírem Lipským
Mládeži přístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

- neděle 6. **MĚSTO MISTRŮ**
Sovětská barevná pohádka
- neděle 13. **PAN TAU PŘICHÁZÍ**
Český barevný film
- neděle 20. **O SNĚHURCE**
Český barevný film
- neděle 27. **PRVNÍ V CÍLI**
Anglický film pro děti

[illegible]

středa 9. května 1973 Prátelecké utkání I. mužst-
va s Technoplastem Chropy-
ně - začátek v 16.- hod.

neděle 13. května 1973 Mistrovské utkání I.
mužstva s TJ Velké Losiny
v 16,30 hod., předzápas
dorost

neděle 20. května 1973 Mistrovské utkání II.
mužstva se Sokolem Bochoř
v 10,00 hod. - předzápas
žáků s Hanou Měrovice

neděle 27. května 1973 Mistrovské utkání I.
mužstva se Sigmou Hranice
v 17,00 hod. - předzápas
dorost

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kojetínský kulturní kalendář vydává
Osvětová beseda Kojetín

řídí redakční rada - A. Malý, B. Novotná,
L. Ondruch, Dr. Fr. Řezáč

úprava textu - A. Vočková

titulky - P. Markulček

tisk - Okresní kulturní středisko Přerov

povoleno odborem kultury ONV v Přerově
pod číslem F-6, 015-017, ze dne 24.9.1969

